

Anotace

Praha –Besançon

Rudolf II. a sbírka rodiny de Granvelle

Předložená práce se věnuje části sbírky rodiny de Granvelle, kterou mezi léty 1589–1601 postupně získal císař Rudolf II.

Na pozadí historických událostí rodina de Granvelle během čtyř generací zažila strmý společenský vzestup i pád. Nicolas a jeho syn Antoine de Granvelle zastávali významné funkce na dvoře Karla V. a později Filipa II. Během této doby dokázali vybudovat jednu z největších a nejkvalitnějších sbírek 16. století, zároveň však byli svědky jejího rozprášení během nizozemské revoluce a postupného rozprodeje v prvních desetiletích 17. století.

V současné době jsou známy pouze dvě hlavní cesty rozprodeje sbírky. Větší z částí se podařilo zachovat v Besançonu. Počtem, nikoli však významem, menší část se dostala do sbírek císaře Rudolfa II. v Praze a následně sdílela další osudy sbírek Pražského hradu.

Předkládaná práce v první části podává kritický přehled dosavadní literatury věnované dané části sbírky požadované Rudolfem II. Pro českého čtenáře většinou není dostupná ani většina historicky orientovaných textů o členech rodiny, následuje proto stručný přehled jejího vzestupu, pádu a mecenariátu. Zároveň se představuje kontext, v jakém sbírka vznikala. Ústředním bodem práce je kapitola věnovaná příběhu Rudolfovy postupné akvizice.

Společným nedostatkem všech dosavadních studií o sbírce z majetku rodiny de Granvelle je chybějící pokus o sestavení alespoň částečného katalogu objektů. Bez něj však není možné získat určitý nadhled a činit jakékoli závěry o sběratelské politice prodávající i kupující strany.

Práce proto na prvním místě zpracovává katalog 52 uměleckých předmětů, které Rudolf II. získal nebo si přál získat ze sbírky de Granvelle. Polovinu daných děl se díky archivnímu výzkumu nebo nové interpretaci vydaných pramenů podařilo dohledat ve světových sbírkách. V případě druhé poloviny dosud neznámých děl byl zvolen přístup, kdy se jako katalogové heslo volí informace o předmětu, který co nejvíce odpovídá informacím z pramenů. Podobným způsobem si lze učinit představu o podobě dosud neznámého původního objektu a otevírá se možnost jeho pozdější identifikace.

Z katalogu následně vyplývá, že si dobře informovaný císař vybral ve své době nejdražší a dodnes mimořádně ceněné kusy, které sbírka kolem roku 1600 obsahovala. Později se v pražských a vídeňských inventářích objevují mezi „beste Sachen“, což dokládá i jejich postavení v rámci Rudolfovy kolekce. Příkladem mohou být obrazy jako Tizianova Venuše s varhaníkem (Museo del Prado, Madrid), Signum Harpocratis (KHM, Vídeň), nebo busta Karla V. od Leone Leoniho (KHM, Vídeň).

Poslední kapitola požadované předměty zasazuje do kontextu Rudolfovy sbírky a osvětluje důvody jejich výběru. Zároveň se stylovou a ikonografickou analýzou snaží zachytit stopu, která některá ze získaných děl zanechala u malířů pražského dvorského okruhu. Práce ve svém celku přispívá k bližšímu poznání sběratelské politiky Rudolfa II. na příkladu nákupu části významné sbírky rodiny de Granvelle.